

Wychodzi codziennie
rano o godzinie 10
wyjąwszy Niedziel
i świąt.

KURYER KRAKOWSKI

Redakcyja i Administracyja
w Drukarni „Czasu”,
ulica Różanna Nr. 413
(od godz. 9 do 12 i od 3 do 6.)

Nr pojedynczy 5 centów. — Biorący na sprzedaż przynajmniej 5 egzemplarzy, otrzymują je w Administracyi za opłatą 4 centów za egzemplarz.

Inseraty obliczają się po 5 centów za miejsce wiersza drobnym drukiem.

Listów nieopłaconych nie przyjmuje się.
Rękopisma nadsyłane do Redakcyi nie zwracają się.

Prenumerata wynosi:

	na miesiąc	na kwartał	na rok
W Krakowie	Zł. a. 1 c. —	Zł. a. 2 c. 50	Zł. a. 10
W Państwie Austriackim	„ 1 „ 25	„ 3 „ —	„ 12
W Niemczech	„ 1 „ 50	„ 4 „ —	„ 16
We wszystkich innych państwach należących do ogólnego związku pocztowego	„ 1 „ 75	„ 4 „ 50	„ 18

Kronika kościelna.

— W dniu jutrzejszym przypada nabożeństwo odpustowe w kościele OO. Kapucynów.

Rozporządzenia urzędowe.

— NPan zezwolił najlaskawiej, ażeby z d. 16 b. m. weszło w życie aktywowanie nieutworzonego jeszcze sztabu 27 dywizji piechoty w Krakowie.

Wiadomości miejscowe.

— Przypominamy że jutro o godz. 3 po poł. w gmachu b. Instytutu technicznro odbędzie się ogólne doroczne zgromadzenie Towarzystwa stenografów w Krakowie, na które liczne zgromadzenie się adeptów i przyjaciół sztuki stenograficznej jest pożądanem.

— Według wykazów statystycznych, pod względem śmiertelności, Galicya zajmuje honorowe miejsce, bo pierwsze w całej Europie. Kiedy w Norwegii umiera 1 na 62 mieszkań-

ców, to w Galicyi umiera 1 na 27,6 mieszkańców. Przyjemna perspektywa dla nas wszystkich!

— Na ostatniem posiedzeniu Towarzystwa lekarskiego, doktor Domański wniósł, aby towarzystwo zarządziło wykonanie portretu s. p. doktora Skobla.

— We czwartek jako w oktawę imienin pana Andrzeja Józefczyka, dyrektora seminarium nauczycielskiego męskiego, uczniowie tegoż, urządzili wieczorek literacko-muzyczny, który z wielkim powodzeniem odbył się wobec licznie zebranych zaproszonych gości.

— Przed sklepem pana Zaplatalskiego na rynku, zbiera się bardzo licznie dziatwa różnego wieku i ciekawie a z zazdrością przypatruje się rozłożonym zabawkom za oknem wystawy sklepowej. Byleby tylko tanio, a niebraknie amatorów do kupowania.

— Śnieg zupełnie zniknął z dachów i ulic. Jeżeli tak dalej pójdzie, to w styczniu powinniśmy się spodziewać lata. Dzieją się ana-

chronizmy w dyplomacyi, w życiu publicznem i prywatnem, to czemużby od nich i natura miała być wolną?

— I znów przybył nam jeden przybytek jadłodajny, na dole, w kawiarni Wintera. Nie potrzebujemy życzyć powodzenia, bo ludzi chętnych, do jadła, a więcej jeszcze do napitku, nigdy nie zabraknie w Krakowie i każdy restaurator z góry już ma wszelką pewnością pozostania co najmniej milionerem — w perspektywie. Ciekawi jednak jesteśmy, co się stanie z giełdą lichwiarską, która od niepamiętnych czasów, miała w tym lokalu główne swoje siedlisko, bo jeżeliby ci panowie byli ciągle obecni, do *potage aux sangues*, nie byłaby bardzo przyjemną potrawą.

— Są i u nas dobre serca, jak świadczy następujący przykład. We Środę wieczorem jakaś biedna kobieta z dzieckiem na ręku, stała pod bramą jednego z domów na Małym rynku i nieśmiało wyciągała rękę po jałmużnę. Przechodził młody człowiek, zatrzymał się

List p. Heleny Modrzejewskiej.

Udzielam wam łaskawie list pisany przez panią H. Modrzejewską do jednego z krewnych w Krakowie. Podajemy z niego ustępy nieodnoszące się do stosunków familijnych, pewni, że cała publiczność polska odczyta je z ciekawością, ale i z żalem, gdyż list ten rozprasza wszystkie nadzieje, ażeby genialna artystka prędko powróciła na scenę polską, której była ozdobą i chlubą.

San Francisco, 17 października 1876 r.

... My tu już jesteśmy od dwóch tygodni. San Francisco bardzo mi się podoba, dużo w niem życia i jak na młode miasto, bardzo jest zagospodarowane. Wprawdzie wszystko tu z drzewa, wszystko jakby tymczasowo stawiane, ale dużo jest smaku w owych drewnianych domach, a jeszcze więcej komfortu. Zabawne jest tu przenoszenie domów z jednej ulicy na drugą. Budzisz się rano, a przed oknami wyrósł ci dom; kładziesz się spać, nazajutrz znikł, powieźli go dalej. Te podróże odbywają się zwykle nocą, żeby lokatorom, mieszkającym przez cały czas przenoszenia domu, w czynnościach nie przeszkadzać. Przenoszenie się takie z miejsca na miejsce bardzo tu jest w użyciu; nawet murowane domy często przenoszą i składają na nowowbudowanych fundamentach, poprzednie zostawiając w dawnym miejscu.

Wogóle wszystko tu jest nowe, wszystko inne niż w Europie. Kiedyś, jak się z wami zob cze, będę miała co opowiadać.

Donoszę wam, że miejsce naszego stałego pobytu będzie w Anaheim. Wydzierżawiliśmy tymczasem dom z gruntem, a szukać będziemy dopiero ziemi na własność...

Nie opisuję wam podróży, bo na to trzeba by tomy zapisać, nie mogę jednak wstrzy-

mać się, żeby choć słówkiem nie wspomnieć o panamie. W życiu mojem nie widziałam i podobno już widzieć nie będę podobnych cudów. Wegetacya przechodzi wszelkie wyobrażenia. Natura się wysiliła widocznie, bo nie piękniejszego ludzie urządziłby nie mogli nad te samorodne parki z jeziorkami, rzekami, altanami z lianów, powoi. Nigdy tak piękne klomby nie były sadzone ręką najbogiejszego ogrodnika, jak te, któreśmy widzieli na naszej drodze. Nikt nie zdoła sobie wyobrazić tak pięknej przyrody, tak estetycznych dekoracyj, ani tego życia, co tam wre wśród tych dziewiczych lasów. Mnóstwo kwiatów o cudnych barwach wszędzie wykwiła, a w każdym krzaku miliardy ptaszków o żywych kolorach, motyli błękitnych, papug, indyków, dzików, których duże czarne gniazda widzę wśród gałęzi i t. d. i t. d., jednym słowem raj! Do dziś dnia nie ochłonełam z wrażenia, ale czasem mi się zdaje, że to był sen. Wyobraź sobie jeszcze wśród tego wszystkiego chatki murzynów, matysów, mulatów, ludzi rozmaitych barw, kobiety o brązowym ciele, cudnych kształtach, zaledwie odziane białą szatą, dzieci nagie, pasące, a raczej pilnujące kóz i baranów, wyobraź sobie czasem małą wyglądającą z poza drzewa, kaimana wychylającego paszczę z wody, a będziesz miał wyobrażenie o tej cudownej krainie palm, lianów i kokosów.

Wsiadłszy na nowo na statek, puściliśmy się na Ocean Spokojny i po trzechtgodniowej blisko podróży, która przeszła bez najmniejszego wypadku, znaleźliśmy się w San Francisco. Opowiadano mi, że tu klimat tak cudowny. Nie znajduję tego, mamy bowiem porządne zimno, szczególnie w nocy. Wprawdzie jadamy poziomki, które tu dwa razy do roku kwitną, ale się zakatarzyliśmy porządnie. Powiadają, że to początek zimy, to jest przedwstęp deszczowej pory. Najpiękniejsze tu bywają miesiące luty, marzec i kwiecień. W A-

naheim za to ciepło podobno, aż miło. Opiszę wam w następnym liście nasz domek i życie nasze.

Byłam tu na dwóch meetingach. Zabawny to widok. Za każdym odezwaniem się mówcy, lud wrzeszczy: hip! hip! hurra! potem gra muzyka, potem śpiewają polityczne piosnki i chóry, potem znów drugi mówca się pokazuje, a za każdą oracyą muzyka i piosnki. Lud amerykański niezmiernie lubi owacye i wszelkiego rodzaju demonstracye, co chwila usłyszysz na ulicy muzykę i krzyki, to niezawodnie jakieś stronnictwo robi demonstracyę swym faworytom. Są tu dwie partye: demokratyczna i republikańska, pierwsza trzyma za federacyą, druga za centralizacyą. To jest ich pozorne znaczenie, bo co tam na dnie leży, tego dopatrzeć nie można, trzeba na to być amerykaninem do szpiku — yankesem. Karol (p. Chłapowski) bardzo starannie wybrał różne figury, ale nie wiele mógł się dowiedzieć, o co właściwie tym dwom partyom chodzi. Zdaje się, że jest to po prostu moda. Gdzie się dwóch amerykanów znajdzie, tam zapewne będą dwa stronnictwa, coś tak jak u nas dawniej bywało.

Porobiliśmy tu trochę znajomości, nawet znalazło się kilka osób, proszących mnie, bym grała po polsku. Ogłoszono to w gazetach, dodając, że odmówiłam. Ja też teraz myślę tylko o spoczynku. Zaczęłam już tyć, a chcę jeszcze lepiej...

Teśkno mi za wami. Teraz dopiero, gdy tak daleko od was jestem, żałuję, że tak mało z wami byłam. Zawsze sobie obiecywałam, kiedyś na dłuższy czas przyjechać do Krakowa i zawsze mnie coś gnało w inne strony.

Piszcie moi kochani. Każdy list od rodziny, to kropla ożywej rosy dla nas... Bywajcie zdrowi, pamiętajcie o nas...

Helena.

i spojrzął na nieszczęśliwą — „Zimno wam, nieprawdaż?” — „Oj zimno i głodno, łaskawy panie, mąż mi umarł przed kilku dniami i zostałam się sama na tym świecie z dzieckiem, a pracę trudno znaleźć“. Młodzieniec wyjął guldena, dał matce, potem ją zaprowadził do bliskiego sklepu obuwniczego i kupił parę trzewików dla dziecka. Nie czekając na podziękowanie, otulił się paltotem i szybko się oddalił. My z naszej strony dobjemy — bodajby więcej podobnych wypadków, a każdy taki szczegół z przyjemnością zanotujemy w *Kuryera*.

— Po długiej przerwie w „kronikach krakowskich“ *Gazety Narodowej*, przez czas których pismo to nie miało żadnych wiadomości z naszego miasta, ukazała się nareszcie w odcinku czwartkowym korespondencya „Z Krakowa“, którą z bardzo naturalną ciekawością przejrzelśmy. Niestety spotkało nas gorzkie rozczarowanie! Spodziewaliśmy się czegoś nowego, znaleźliśmy dosyć jałową i pospolitą pogadankę o faktach przedwiekowych, o których już wróblom na dachu znudziło się świągotać a w końcu, niby szydło wyłazące z worka, lamentacje na p. Koźmiana, że pod jego kierunkiem teatr chroma, lamentacje — rzecz dziwna — nie mogące ominąć pochwały dla repertoaru, ale pochwały połączonej z wezwaniem, aby publiczność przestała chodzić do teatru!... Czytając to wszystko wzruszać musimy ramionami nad naiwnością p. Dobrzańskiego, który daje się łapać na tak jawne tendencyjne i przez zbyt widoczną prywatną zawiść dyktowane korespondencye, a dziwnym się tembardziej, że p. Dobrzański sam będąc dyrektorem teatru, wie o tem dobrze, iż każda, nawet najbardziej nieunikniona zmiana w personalu teatralnym staje się niewyczerpanym źródłem podobnych na dyrekcyę napadów. Szczęśliwa dyrekcyja, jeżeli może, jak to p. Dobrzański uczynił, zastąpić polskich artystów włoskami, nasza jednakże nigdy nie myślała o depolonizowaniu sceny polskiej, szanowny więc redaktor *Gazety Narodowej* powinienby pamiętać o tem, żeby w jego piśmie nie wytykano „słomek w oku bliźniego“, skoro się milczy o „belkach w jego własnym“.

— Dziś w Muzeum techniczno-przemysłowem odbędzie się o godzinie 12 do 1 pierwszy odczyt p. A. H. Kirkora „o znaczeniu i ważności umiejętnych poszukiwań zabytków pierwotnych“.

† W d. 6 b. m. zakończył życie ś. p. Zygmunt Wierzbicki, budowniczy. Żył 35 lat.

Wiadomości zamiejscowe.

Ziemie polskie.

Lwów. W szpitalach lwowskich pokazała się silna difteritis.

Warszawa. Według *Polit. Corresp.* hr. Kotzebue wezwany został do Petersburga, dla zdania sprawy o stosunkach „kraju nadwiślańskiego“ i ma powieść wiadomość, iż w tym „kraju“ zupełna panuje spokojność.

Poznań. Dr. Niegolewski powraca do zdrowia i jest nadzieja, że wkrótce uda się do Berlina i przyjmie tam udział przy trzecim czytaniu prawa o organizacyi sądowej. Poseł Wierzbicki, o którego zdrowiu dochodziły takie niespokojne wieści, ma się coraz lepiej.

Krasiczyn. Polepszenie, jakie nastąpiło w stanie zdrowia ks. Adama Sapiehy, ciągle się utrzymuje; naciek w płucach zaczyna się rozchodzić i w ogóle wszystkie groźne objawy choroby powoli ustępują.

Myślenice. Dla niejednego lekarza pożądaną będzie zapewne wiadomość, że w prywatnym szpitalu dla ubogich we wsi Krzyszkowicach pod Myślenicami urządzonym, opróżnioną jest posada lekarza z roczną płacą 1000 złr. Zgłoszenia przyjmuje księżna Augusta Montléart

w Krzyszkowicach najdalej do 24 grudnia r. b. w każdą niedzielę.

Austro-Węgry.

Wiedeń. Część sprzętów kościelnych, zrabowanych przez niewyśledzonych dotąd złoczyńców w nocy na 28go listopada z kościoła w Mariahilf, znalazł przypadkowo śmieciarz, zakopaną w podwórzu pewnego domu w Neulerchenfeld.

Wiedeń. Podczas rozpraw nad budżetem w Izbie deputowanych, poseł Dunajewski miał świetną mowę o postępowaniu rządu, względem Galicyi. Mowę tę grzmiącemi oklaskami przyjęto.

Peszt. Wspominaliśmy już o surowem ściąganiu zaległych podatków w Węgrzech, a dziś dziennik *Hon* podaje w tym rodzaju fakt osobliwy. Zastępca naczelnika nowoutworzonego urzędu egzekwowany jest za zaległe już dawno podatki, o których, jak się tłómaczył, zapomniał zupełnie, a wyższa znów jego władza zapomniała, że jest jej urzędnikiem.

Peszt. Dzienniki węgierskie donoszą, że biskup nitrzański ks. Rascovanyi, przy uroczystości obchodu 25-rocznicy swego wstąpienia na stolicę biskupią, ofiarował 200,000 złr. i 1000 dukatów w złocie na różne cele dobroczynne.

— W Selykő, w żupanstwie Bihorskiem, ożenił się powtórnie 100-letni staruszek. Odważny ten człowiek, którego nazwisko powinno być przekazane przyszłemu pokoleniu, nazywa się Andrzej Manyor. Z pierwszą żoną przeżył spełna 75 lat i obchodził swoje wesele dyamentowe. Manyor nie dosłyszy dobrze, zresztą jest zdrowy i krzepki i zapewnia młodą małżonkę, że z nią obchodzić będzie przynajmniej srebrne wesele. Osobliwszy jeszcze związek małżeński zawarł pewien jegomość w Wielkim Waradynie, bo się ożenił z osobą o wiele starszą od siebie. W tem prawda jeszcze nic tak osobliwego, gdyby nie zachodziła ta okoliczność, że jego małżonka była jego mamką. To już należy do wyjątków.

Praga. Podczas podróży koncertowej, zachorował mocno w Pradze znakomity skrzypek Wieniawski.

Zagranica.

Ateny. Dnia 24 listopada, dyrektor tutejszego obserwatorium astronomicznego pan Schmidt, sprawdził nagłe rozbłyśnięcie na niebie nowej gwiazdy, w znaku Łabędzia, na wschód od Denebii, która jest najjaśniejszą gwiazdą tej konstellacyi.

Berlin. Rada związkowa niemiecka, postanowiła na posiedzeniu z d. 6 b. m., aby rząd niemiecki nie brał udziału w wystawie paryskiej.

Rzym. Wdowa po księciu Galliera ofiarowała papieżowi na Świętopietrze milion fran.

Manchester. Pewien stary kawaler zmarły niedawno w Manchester, zostawił następujący testament:

„Cały mój majątek zapisuję w równych częściach 31 kobietom (tu następują nazwiska). Wszystkie te panie dały mi odkosza i pozwoliły mi życie przepędzić wesoło i bez trosk, słusznie więc by były wynagrodzone“.

Norymberga. W jednym z tutejszych pensyonatów żeńskich zadano uczennicom jako temat do opracowania: „Uwagi nad kwestyą wschodnią“.

Palermo. Rozboje w Sycylii nie ustają. Dnia 14 Listopada r. b., mieszkaniec miasta Casteltermini Pasquale Severino, udał się do swoich posiadłości, w towarzystwie służącego. W połowie drogi, obokoczyło go kilkunastu rozbójników. Odebrali mu karabin i rewolwer i uprowadzili w góry. Służący korzystając z zamieszania uciekł. Na drugi dzień oddział strzelców, puścił się w pogoń za bandytami i otoczył ich w pewnym domu. W murze otaczającym ogród przynależny do domostwa, był otwór założony kamieniami. Zbójcy

rozkazali panu Severino wyjąć kamienie i przez wydrążenie wyrzucać płaszcze i kapelusze. Strzelcy, skierowali cały ogień do ogrodu, a tymczasem bandyci najspokojniej wynieśli się przez drzwi i kiedy przypuszczono atak na bagnety, znaleziono tylko osobę pana Severino.

Paryż. Donoszą o zbankrutowaniu Erlan-gera, dyrektora znanej firmy bankierskiej i prezesa w Credit mobilier. Uprzedzając katastrofę, wyniósł się cichaczem do Anglii.

Paryż. Książę Audiffret-Pasquier, odmówił stanowczo złożenia gabinetu. Marszałek MacMahon powierzył tę misję panu Duclerc, umiarkowanemu republikaninowi, b. ministrowi skarbu z r. 1848.

— Przygotowania do wystawy powszechnej w Paryżu, prowadzone są ciągle. Przybyli tam z Włoch komandor Ellena i budowniczy Bazilio, którzy żądają, aby dla produktów włoskich wyznaczono większą przestrzeń, niż zakres na ten cel pierwotnie udzielony. Podobno przewodnictwo honorowe oddziału rosyjskiego poruczone będzie księciu Leuchtenberskiemu.

— Trybunał handlowy zarządził sekwestrację majątku instytucji „Kredytu ruchomego“.

Pan. Umarł książę Napoleon Montebello, wnuk słynnego marszałka Lannes, księcia Montebello.

Petersburg. W sferach wojskowych tutejszych poruszono kwestyę niedopuszczania korespondentów dziennikarskich do sztabu armii czynnej, przynajmniej w początkach walki.

— Ministerjum wojny w celu łatwiejszego rozpoznawania zabitych, ranionych i przepa- dłych bez wieści żołnierzy, poleciło oddziałom wojsk przygotować niewielkie blaszane tabliczki z numerami kolejnymi. Tabliczki te mają być przez żołnierzy noszone na piersiach; tym sposobem każdy żołnierz będzie miał swój numer, po którym łatwo w spisach da się odszukać jego nazwisko.

Rzym. Testament kardynała Antonellego został otwarty. Zostawił on kilkanaście milionów oprócz drogowych zbiorów i podzielił je równym działem między trzech braci. Ojcu św. zapisał tylko krucyfiks z lapis lazuli i złota, nie przynoszący wartości dwóch tysięcy. Zapisów poza obrębem rodziny i domowników, nie ma zgoła żadnych. A więc mylnie głoszą, że sławne swoje zbiory drogich kamieni, obrazów, starożytnych zabytków i inne, zostawił Muzeum watykańskiemu.

Nowy-York. Na kolei pensylwańskiej zamierzono zniszczyć pociąg kolejowy maszyną giekielną, ukrytą w kuferku, oddanym do wagonów osobistych rzeczy pasażerskich. Zamach ten uczyniony był jak się zdaje w zamiarze rabunku. W chwili eksplozyi pociąg był na płaszczyźnie powyżej Metuchen, gdzie zwykle inżynierowie przyspieszają jazdę, jakoż pociąg pospieszał z szybkością 50 mil na godzinę. Gdyby pociąg przez eksplozyę został był zniszczony, wielu ludzi stałoby się ofiarą. Maszyna dosyć misterna, nastawiona była tak, że wystrzał pistoletu nastąpić musiał w dwie i pół godziny po wyruszeniu pociągu z Filadelfii, pomieszczona zaś była w wagonie, który był zapełniony prawie bagażami. Dozorca w wagonie bagażowym, przerażony był nagłym, ogłuszającym prawie hukiem, wstrząśnienie powaliło go o ziemię i o mało nie był zaduszony dymem i siarczanami wyziewy. Odzyskawszy przytomność zadzwonił, pociąg wstrzymano, lecz palące się materiały tak przez eksplozyę rozproszone były pomiędzy bagażami, że z trudnością wagon i to co w nim było, od zupełnego zniszczenia ocalono. Urzędnicy kolejowi są tego mniemania, iż wiele kuferków, nie mających w sobie nic, coby miało wartość, oddanych było na kolei i że zamiarem było złoczyńców, których dotąd nie wysledzono, wraże spalania się takowych, żądać od dyrekcji kolei znacznego

wynagrodzenia, jakoby poniesionych szkód. przysięgą stwierdzając, że w kuferkach były różne rzeczy wysoką wartość mające; mniemanie to uzasadnia się tem, że wiele z byłych w owym wagonie kuferków i pak, pozostaje dotąd na składzie kolei żelaznej w Jersey nie rekwirowanych; widać, właściciele nie śmiały zaprezentować się z wydanymi im czekami; kuferki te, jeśli właściciele się nie zgłoszą, będą otwarte i przedmioty w nich będące rewidowane. Inny jeszcze jest domysł, że złooczyńcy przy zniszczeniu pociągu i zamieszaniu, jakiego wskutek tego wynikło, spodziewali się mieć dobrą sposobność do obrabowania pasażerów i bagażów.

Porto-rico. Rybacy znaleźli butelkę szczelnie zakorkowaną, blisko wyspy Caja de los Huertos, zawierającą drukowany dokument, wyrzucony w morze przez załogę wzajemnego austriackiego okrętu „Fryderyk“. Dokument nosi datę 3 maja r. b. Przypuszczają, że fregata austriacka zajmuje się studyowaniem morza okolicznych.

Wiadomości literackie.

— W przechadzce po księgarniach tutejszych w jednej z nich, a mianowicie w księgarni J. M. Himmelblaua, napotkaliśmy parę nowości zasługujących na wzmiankę, mianowicie pysznie ilustrowane dzieło Jana Scherra p. n. „Germania. Zwei Jahrtausende deutschen Lebens Kulturgeschichtlich dargestellt“. Dzieło to wychodzi w 27 zeszytach, kosztujących tu na miejscu po 95 cent. W tejże księgarni widzieliśmy „Neuer Krakauer auf Wien berechneter Schreib-Kalender auf das Jahr 1877“. Kalendarz ten wychodzi już rok sto dwudziesty trzeci. Niegdyś wychodził w Krakowie, obecnie oprócz tytułu nic nie ma z Krakowem wspólnego.

— Na ostatniem posiedzeniu Wydziału historycznego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, przewodniczący zwrócił uwagę na dwa listy, które mu udzielone zostały przez hr. Cieszkowskiego. Z tych jeden od p. Leonarda Niedźwieckiego, drugi od panny Conseillant, oba w sprawie wydawnictwa dzieł Hoene-Wrońskiego. Panna Conseillant była przybraną córką i sekretarką Wrońskiego. W uwielbieniu dla mistrza, podjęła, lubo z szczerpłemi nader funduszami, ogromne przedsięwzięcie zebrania i ogłoszenia wszystkich pism jego. Brak jednak dostatecznej liczby prenumeratorów zatrzymał druk na Apodyktyce. Obecnie, pochlebna wzmianka w *Revue des Deux mondes*, która powodowała wiele bibliotek w Ameryce i we Włoszech do wpisania się na listę prenumeraty, daje pewność, że dzieło wkrótce ukończonem zostanie. Aby to tem rychlej nastąpiło, panna Conseillant odzywa się do Polaków, którym Wroński tyle zaszczytu przyniósł w świecie uczonym, aby poparli jej przedsięwzięcie. Przewodniczący jak najmocniej polecił tę sprawę obecnym, a Wydział postanowił, aby zarząd w dowód przychylności Towarzystwa, przystąpił do prenumeraty. Prenumeratę zbiera p. Leonard Niedźwiecki, na Quai d'Orleans w Paryżu.

— *Tygodnik Ilustrowany* warszawski, bieżącego tygodnia, odznacza się wielkim dobrem artykułów; między innymi powszechną na siebie zwracają uwagę: „Listy ze stolicy Węgier“, przez Pawińskiego. W tymże numerze zamieszczony także jest nekrolog śp. Maurycego Manna.

— „Listy o fizyologii“, przez Karola Vogta, w przekładzie polskim dra K. Dobrskiego, wyszły z druku w dwóch częściach. Trzecia i ostatnia część ma także ukazać się wkrótce.

— Z Holandyi donoszą, że p. Muller uczony holenderski, odkrył 26 listów królowej Krystyny szwedzkiej do sławnego Kartezjusza. Są to kopie prawdopodobne współczesne oryginałom. Znajdowały się one w bibliotece barona Pallandh w Roosendaalu.

— Dzieł dramatycznych Szekspira, w przekładzie polskim wyszedł z druku zeszyt 42.

Archeologia i sztuki piękne.

— W poniedziałek odbędzie się koncert skrzypka p. Ryszarda Philipsborn, ucznia słynnego kompozytora i kapelmistrza Spohra. W koncercie weźmie udział p. Hofmann i inni współkoncertanci.

— Dla amatorów muzyki ciekawą będzie wiadomość, że w Berlinie „N. Simrocka“ wyszło nowe wydanie *in quarto* „Pieśni bez słów“ Mendelssohna po cenie niższej z 9 marek na 3 marki. Widzieliśmy je w składzie nut p. J. M. Himmelblaua.

— Konserwatorium warszawskie podczas obchodu św. Cecylii doniosło telegrafem swemu protektorowi W. Ks. Konstantemu o wzniesionym na cześć jego toaście. W odpowiedzi p. Apolinary Kątski odebrał telegram w którym W. Ks. dziękuje za wzniesiony toast i wyraża nadzieję, „że św. Cecylia opiekować się będzie i nadal muzyką w ojczyźnie Chopina“.

— Towarzystwo sztuk pięknych w Warszawie, zakupiło do losowania obraz Juliusza Kossaka „Z pod Sommosiera“ i Gryglewskiego trzy akwarelle „Ratusz na Kazimierzu“, „Mały Rynek w Krakowie“ i „Wnętrze dziedzińca zamku Wiśnickiego w Galicyi“.

— W d. 27 z. m. zmarł w Wilnie malarz Albert Zamet, ceniony jako pejzażysta i dekorator miejscowy.

— W Monachium ma się odbyć 1 listopada 1877 r. wystawa... wachlarzy i trwać będzie przez 3 miesiące. Znajdować się na niej mają wachlarze wszystkich krajów, a między innymi: Persyi, Chin, Japonii, oraz używane przez dzikich w Japonii i Oceanii.

Teatr.

— Przypominamy, że dziś pierwsze przedstawienie „Daniszewów“, przez pp. Newskiego i Dumasa, sztuki, która zdobyła sobie taki rozgłos na scenach zagranicznych.

— „Fałszywe Blaski“ pani Mellerowej i „Portret“ najzupełniejsze zdobyły sobie uznanie naszej publiczności; we czwartek na trzecim przedstawieniu tych sztuk teatr był pełny.

— Podobno w warszawskim teatrze ma nastąpić zmiana reżyszerji dramatu i komedyi. Po któryż to już raz?

— W Poznaniu wystawiono komedię Augiera: „Pani Caverlet“. Główną rolę odegrała p. Henemanowa.

— W teatrze wileńskim, przedstawiają, po rosyjsku, z wielkiem powodzeniem, znakomitą komedię Narzymskiego „Epidemią“.

Sprawy sądowe.

— W sprawie Schachne Wintergrüna o kradzież, sądzonej przez sąd przysięgłych d. 4 b. m. oskarżony jednogłośnie uznany winnym skazanym został na sześć lat ciężkiego więzienia, obostrzonego postem raz w tygodniu.

— D. 29 z. m. rozpoczął się w Turynie proces przeciw byłemu kwestorowi (dyrektorowi policji) Bignamiemu i 18 współwinnym urzędnikom policji, oskarżonym o liczne przekupstwa i fałszerstwa.

— Wyrafinowaną oszustkę Maryę Wachtę, osądzono w tych dniach w Gradcu. Wyłudzała ona z różnych osób grosz zaoszczędzony, pod pozorem umieszczania go u „wielkich panów“ na wysokim procencie. Kilka lat trwały jej oszustwa, a gdy wyszły na jaw, zgłosiło się do sądu około 50 osób poszkodowanych, na przeszło 30,000 zlr. Wielu poszkodowanych nie zgłosiło się wcale przez wstyd, można więc cyfrę wyłudzonych przez oszustkę kwot przyjąć na 60 do 70,000 zlr. Przysięgli jednogłośnie uznali Wachtę winną, a sąd skazał ją na siedmioletnie ciężkie więzienie.

Ostatnie wiadomości.

Wiedeń. Według *Tagblattu* Rosya nie wy-

da formalnego manifestu wojennego, lecz po-przestanie na proklamacyi do Bułgarów.

— Generalnym konsulem austriackim w Bukareszcie, mianowany został pierwszy tłumacz ambasady w Stambule p. Kosjek.

Brooklyn. Teatr tutejszy spalił się d. 5go wieczorem. Liczba ofiar była bardzo znaczna. Do dnia następnego wydobyto z pod gruzów 245 trupów.

Londyn. Poczyniono wszelkie przygotowania, aby natychmiast po wybuchu wojny wysłać wojsko do Stambułu.

Petersburg. Ks. Górczaków w nocy przesłanej mocarstwom żąda rozszerzenia posiadłości Czarnogóry, ponieważ Czarnogóra wyszła z walki zwyciężko.

Berlin. Doszła tu wiadomość, że ukaz o poborze cła w złocie na komorach rosyjskich będzie cofnięty, gdyż mógłby szkodliwie oddziaływać na handel i stosunki finansowe Rosyi.

TEATR KRAKOWSKI.

W Sobotę dnia 9 Grudnia 1876 r.

Po raz pierwszy:

Komedia w 4 aktach — Piotra Newskiego — przekład Aleksandra Podwyszyńskiego:

DANISZEWY

O S O B Y:

Hrabina Daniszew	— — —	Pani Hoffman.
Hrabia Władimir, jej syn	— — —	Pan Sobiesław.
Hrabia Paweł, jej siostrzeniec	— — —	Pan Roman.
Książe Walanow	— — —	Pan Feliksiewicz
Księżniczka Lydya, jego córka	— — —	Panna Marczełlo.
Więhrabia Roger de Taldé	— — —	Pan Szymański.
Baronowa Dozen	— — —	Pani Wolska.
Zacharow	— — —	Pan Morozowicz.
Iwan, marszałek dworu	— — —	Pan Słonarski.
Anna Iwanówna	— — —	P. Urbanowicz.
Aufissa Wasilewna	— — —	P. Wojnowska.
Maryna Filipowna	— — —	P. Ficzkowska.
Osip	— — —	Pan Jankowski.
Nikifor	— — —	Pan Bogucki.
Ojciec Andrej, pop	— — —	Pan Jejde.
Lindner	— — —	Pan Bernowski.
Pani Germain	— — —	Pani Siedlecka.
Natalia	— — —	P. Krasnopolska.
Doktór Takarew	— — —	Pan Kwakiewicz.
Diak	— — —	Pan Janusz.
I } służący	— — —	Pan Lungi.
II }	— — —	Pan Morys.

Akt I. w Szawie, w zamku hr. Daniszew; akt II. w cztery miesiące później w Moskwie, w zamku księżniczki Lydyi; akt III. w czternaście dni później, w dobrach Morozowsk; akt IV. w Szawie.

Początek o godzinie 7.

— Dnia 7 grudnia pochmurno, przedpołudniem deszcz; termometr od + 2'0 doszedł do + 7'5 C. Dnia 8 rano deszcz, później pogoda, ciepło; termometr od + 1'5 doszedł do + 9'0 C. Barometr przez oba te dni z małą zmianą; o 6 rano dnia 9 grudnia stan jego był 737'7 mill.; termometru — 0'6 C. Wiatr zachodni.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 49.

Zachód słońca o godzinie 3 minut 57.

— Dziś w sobotę *Post.* Leokadyi i Walerji. Jutro w niedzielę NMP. Loret.

Biblioteka Jagiellońska w collegium Jagiellońskim otwartą bywa na użytek publiczny codziennie od godziny 9 do 1-szej, dla zwiedzających we czwartki a w inne dni za upoważnieniem dyrektora.

Gabinet archeologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego, w Collegium majus (ś. Jana Kantego) otwarty codziennie (oprócz świąt i feryj) od godz. 12 do 2. Wstęp bezpłatny.

Wystawa nieustająca Towarzystwa przyjaciół sztuk pięknych otwarta codziennie od godz. 11 do 4, prócz poniedziałku. Wstęp w niedzielę 15 centów, w dniu powszednie 30 centów.

Muzeum techniczno-przemysłowe w zabudowaniach klasztoru OO. Franciszkanów otwarte dla zwiedzających codziennie od 10 do 1éj i od 3 do 6 za opłatą 20 c. zaś w Niedziele i święta w tychże godzinach bezpłatnie.

Pociągi drogi żelaznej w Krakowie.

Odechodzą:		Mieszany:	
Pospieszny: Osobowy:		o g. 10:45 w.	
Do Lwowa	o g. 9:20 w.	o g. 10:30 r.	o g. 12:5 w poł.
Do Wieliczki	o g. 7:51 r.	o g. 6:7 r.	
Do Poznania	o g. 8:30 r.	o g. 7:10 r.	
Do Warszawy	o g. 7:51 r.	o g. 6:5 r.	o g. 10:10 r.
Do Wiednia	o g. 7:13 r.	o g. 2:38 pop.	o g. 5:15 r.
Ze Lwowa	o g. 9:45 w.	o g. 3:30 pop.	o g. 6:25 w.
Z Wieliczki	o g. 9:45 w.	o g. 5:43 pop.	
Z Poznania	o g. 8:33 w.	o g. 9:45 r.	o g. 11:15 r.
Z Warszawy	o g. 8:33 w.	o g. 9:45 r.	
Z Wiednia	o g. 8:33 w.	o g. 9:45 r.	

Kurs pienięży i papierów publicznych.

Kraków, dnia 7 Grudnia.		placą żądaj.	
zr.	c.	zr.	c.
za 100 rubli papierami	151 75	153 50	
za 100 rubli w srebrze	170	175	
za 100 mark niemieckich	62 50	63 50	
za 100 zł. w. a. w srebrze	114 50	117 50	
za 100 zł. w. a. kupon. w srebrze płatn.	114 50	116 50	
za dukat ważny	6	6 14	
za napoleonów	10 13	10 33	
za 100 zł. w oblig. indemn. galic.	82 50	85	
za 100 zł. w 4% list. zast. T. kr. ziem. Lw.	82 50	85	
za 100 zł. w 5% list. zast. T. kr. ziem. Lw.	82 25	84 25	
za 100 zł. w. a. srebrem 5/2 listy zast.	91	93 50	
g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot za 36 lat	86 50	89	
za 100 zł. w. a. banknotami 6% list. zast.	—	89 50	
g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot za 36 lat	—	98 50	
za 100 zł. w. a. banknotami 6% list. zast.	85	87	
g. z. kr. z. w Krakowie, zwrot za 20 lat	90	93	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	rs. k.	rs. k.	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	94 25	97 25	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	—	89 50	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	76	78 50	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	zr. c.	zr. c.	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	196	200	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	109 50	113 50	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	—	16	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	14 50	16	
za 100 zł. w. a. banknotami 7% list. zast.	18	20	

Urzędnik,
mający parę godzin dziennie wolnych od pracy, życzy sobie przyjąć obowiązek Administratora domu. Łaskawe zgłoszenie **franco** pod literami **W. S. T.** w Drukarni „**CZASU**“

W Restauracji Hotelu Krakowskiego przyjmują się zamówienia na **WILJĘ.** Interesowani raczą wcześniej się zgłosić.

Nagroda Narodowa 16,000 fr.
Wielki medal **złoty** p. T. Laroche. — Medal na wystawie międzynarod. w Paryżu 1875.

QUINA LAROCHE
ELIXIR
zawierający wyciąg z trzech gatunków chininy.
Wzmocniający, przeciwgorączkowy i powracający siły.
China Laroche jest eliksir przyjemnego smaku, wyższość jego i skuteczność nad wszelkimi winami i syropami z chiną, stwierdzone zostały doświadczeniem w szpitalach przez 20 lat pomyślnego użycia przeciw niedostatkom i opadnięciu ze sił, upośledzonemu trawieniu, mozolnemu powrotowi do zdrowia, przeciw gorączkom trzęsącym, uporczywym i zadawnionym.
Wymagać należy niżej umieszony podpis.

CHINA Z ŻELAZEM
w połączeniu szczęśliwym ze solą żelazistą, łatwo rozpuszczalną, ze substancjami wchodzącymi w skład Chininy Laroche pojedynczej.
Zalecana przeciw niedokrwiłości, przywraca krwi czerwone kuleczki, stanowiące siłę i piękność krwi naszej; przeciw blednicy, upławom, dla kobiet po połogach.
W Paryżu, 22, rue Drooutu, w Warszawie w składach aptecznych pp.: Mrozowski i Gallega, we Lwowie w aptece p. Mikolascha. (13-8)

Laroche

Wyszedł
JÓZEFA CZECHA
KALENDARZ KRAKOWSKI
na rok **1877,**
Wydawnictwa rok czterdziesty szósty.
Spis przedmiotów znajdujących się w tym Kalendarzu:
Kalendarz Polski, Ruski i Żydowski — Nabożeństwa w kościołach krakowskich — Odmiany światła księżycowego, oraz zmiany powietrza — Przysłowia w każdym miesiącu — Liczby wrotów kalendarzskich, ruchome święta oraz zaćmienia — Tablica wschodu i zachodu słońca oraz długość dnia — Życiorys Józefa Czecha — Rok Polski, poemat J. Szujskiego — Obraz NPMaryi Łaskawej, zewnątrz kościoła farnego — Sukienice w Krakowie, przez Juliana Macińskiego — Groby królewskie na Wawelu, wraz z ich planem i oznaczeniem porządku trumien — Zielone Świątki i majówki na Bielanach krakowskich, przez Ludwika Zarewicza — O znaczeniu ekonomicznym instytucyj ubezpieczeń w ogóle, a w szczególności o znaczeniu tak zwanych ubezpieczeń na życie, przez Tadeusza Romanowicza — Schematyzm krakowski, zawierający wykaz reprezentacyj autonomicznych, władz urzędowych, zakładów naukowych, instytucyj dobroczynnych, finansowych i ekonomicznych, władz administracyjnych, duchownych i wojskowych, lekarzy itp. — Program instytutu techniczno-przemysłowego — Kopalnie soli w Wieliczce — Taryfa podatku konsumcyjnego — Wyjątek z ustawy dla publicznych pojazdów w Krakowie — Ogólne przepisy pocztowe — Poradnik telegraficzny — Tabele zamian — Ustawa stemplowa — Pociągi na kolejach żelaznych — Wykaz ciągnięć losów loteryjnych państwa austriackiego — Wykaz ciągnięć losów loteryjnych zagranicznych — Jarmarki w Galicyi, w W. Ks. Krakowskiem i Ks. Bukowińskiem — Ogłoszenia.
Cena egzemplarza 45 centów.
Główny skład w Drukarni „**CZASU**“.
Biorącym większą ilość, odstępuje się znaczny rabat.

Nakładem
Drukarni „**CZASU**“ w Krakowie
wyszedł
KALENDARZ ŚCIENNY
na rok **1877**
drukami trzycolorowym,
zawierający:
Kalendarz Rzymsko-katolicki, Kalendarz żydowski, odmiany światła księżycowego, tabelki stemplowe, opłaty od listów i t. p. Pociągi na kolejach żelaznych w związku z Krakowem. (45-20)
Cena 25 cent.
Główny skład w drukarni „**Czasu**“ w Krakowie.
Biorącym większą ilość, odstępuje się znaczny rabat.